

Saugus interneto patarimai vaikams ir jų tėveliams

Saugus internetas – vienas svarbiausių klausimų tėvams. Socialiniai tinklai, mobilieji telefonai ir planšetės tampa vaikų kasdienybe. O internete slypi nemažai grėsmių – nuo pavojaus tapti patyčių objektu, netinkamo turinio svetainių iki pažinčių su blogų ketinimų turinčiais žmonėmis. Būtent todėl tėvai vis labiau rūpinasi tuo, ką jų atžalos veikia internete. Specialistai rekomenduoja su vaikais aptarti visus saugumo klausimus, ugdyti jaunuolių sąmoningumą ir atsakingumą. Tad kokie pagrindiniai patarimai, kurie padės pažinti tik šviesiąją interneto pusę?

Kokie geriausi patarimai išlikti jūsų vaikams saugiems internete?

Nepilnamečiai aktyviai naudojami internete esančiais socialiniais tinklais. Dažnai jie veiklos elektroninėje erdvėje nesutapatina su realiu gyvenimu. Tačiau tiesa yra visai kitokia – viskas, kas vyksta internete, gali būti prilyginama realybei. Rekomenduojama, kad už vaikus atsakingi tėvai ar globėjai kalbėtųsi su savo atžalomis, primintų saugaus elgesio taisykles. Sąvoka „draugiškas internetas“ taps realybe, laikantis kelių vertingų patarimų:

- Išpėkite vaiką nebendrauti ir neatsakinėti į nepažįstamų žmonių žinutes. Tai labai svarbu, nes sukčiai ir nusikaltėliai dažnai naudoja ne savo nuotraukas, apsimeta kitais žmonėmis ar net vaiko bendraamžiais. Todėl būtina kalbėti apie tai, įspėti, kad mažai pažįstamam žmogui ar net vaikui internete negalima atskleisti svarbios informacijos, slaptažodžių, namų adreso ir panašiai.
- Susitikimai turi vykti viešose vietose. Paaugliai dažnai susipažįsta socialiniuose tinkluose. Neretai virtuali draugystė persikelia į realų pasaulį. Tačiau iš pirmo žvilgsnio, atrodytų, nekaltas paauglių pasimatymas gali virsti tragedija. Todėl rekomenduojama įspėti nepilnamečius, kad pirmieji susitikimai turėtų vykti viešose vietose dienos metu. Taip pat apie susitikimus su iš socialinių tinklų pažįstamu žmogumi turėtų vykti tik apie tai pranešus suaugusiems asmenims – tėvams ar globėjams.
- Nesidalyti svarbiais duomenimis. Rekomenduojama niekam neatskleisti savo socialinių tinklų, elektroninio pašto ir kitų slaptažodžių bei kitų prisijungimo duomenų. Tai padės išvengti virtualių vagysčių ar įsilaužimų.
- Nesidalyti svarbia informacija socialiniuose tinkluose. Vaikai, kaip ir suaugę asmenys, neturėtų skelbti informacijos apie išvykimą atostogų, nekelti nuotraukų, kuriose matyti namų aplinka. Tai gali masinti ilgapirščius, skatinti vagystes ir panašiai.
- Nesilankyti įtartinose svetainėse. Fiktyvios svetainės dažnai turi virusų, kurie užkrės jūsų kompiuterį ar nutekins svarbią informaciją.

Laikantis šių pagrindinių taisyklių, jūsų vaikai taps saugesni elektroninėje erdvėje. Saugus internetas užtikrins smagų laiką ir vaikystę be rūpesčių.

Ar turėtumėte tikrinti savo vaikų veiklos internete istoriją?

2016 metais atlikti moksliniai tyrimai atskleidė, kad net 88 procentai vaikų naudojami internetu be suaugusiųjų žinios ir priežiūros. Šis tyrimas įrodo, kad susidurti su pavojais yra didesnė tikimybė, nei gali atrodyti iš pirmo žvilgsnio. Nepilnamečiai yra vienas iš nusikaltėlių taikinių internete. Naivūs vaikai linkę atskleisti daugiau svarbios informacijos, neįvertina grėsmių, pasiduoda provokacijoms, o kartais net nesupranta, kad tapo sukčių ar blogų žmonių aukomis. Tėvai turėtų išlikti budrūs ir neleisti vaikams lankytis svetainėse, kurių patys prieš tai nepatikrino. Rekomenduojama periodiškai patikrinti interneto naršymo istoriją. Jei vyresni vaikai ar paaugliai ištrina savo naršymo duomenis –tai gali būti pirmasis pavojaus signalas, kad vyksta kažkas negero. Nes slepiami internetiniai puslapiai gali būti netinkamo turinio. Pasikalbėkite apie tai su savo vaiku. Išpėkite arba priminkite apie galimas grėsmes.

Kaip pasirūpinti jūsų vaikų saugumu socialiniuose tinkluose?

Pasirūpinti saugumu internete galite ir patys. Tereikia atlikti kelis nesudėtingus žingsnius:

- Kompiuteryje sukurkite vaiko paskyrą, kuria jis galės naudotis. Pasilikite sistemos administratoriaus teises – tuomet galėsite stebėti, ką elektroninėje erdvėje veikia jūsų atžala.
- Atribokite internetą įvairiuose prietaisuose. Mobilieji telefonai ir planšetės turėtų gauti ribotą kiekį interneto ryšio.
- Sistemingai atnaujinkite antivirusinę programą.
- Naudokite tėvų kontrolės įrankius kompiuteryje.
- Įsitikinkite, kad interneto kamera būtų išjungta.
- Peržiūrėkite savo vaiko socialinio tinklo privatumo nustatymus.

Tėvai turėtų išlikti budrūs net ir tuomet, kai vaikai yra supažindinti su saugaus naršymo taisyklėmis. Internete dažniausiai pasitaikantys pavojai gali nutikti net ir geriausiai pasiruošusiam vaikui. Todėl puoselėkite atvirus ir pasitikėjimu grįstus santykius, kad, nutikus bėdai, vaikas nebijotų apie tai kalbėti su jumis.

Telefonų ir planšečių saugumo patarimai

Mobilūs telefonai ir planšetės tapo neatsiejama mūsų gyvenimo dalimi. Ne išimtis ir tai, kad šiomis technologijomis susidomi vis jaunesnio amžiaus vaikai. Natūralu ir tai, kad šiais technologijų inovacijų laikais mažieji anksti išmoksta naudotis įvairiais prietaisais. Pavyzdžiui, planšetė gali tapti puikia priemone vaikų ugdymui, žaidimams ir panašiai. Tačiau, prieš ją duodant mažiesiems, reikėtų nustatymuose sukurti vaikų paskyrą. Parsiūskite programėles, kurios pritaikytos skirtingo amžiaus vartotojams. Jose neiššoka nepadoraus turinio reklaminiai skydeliai, vaikas negali prispaudyti ir atidaryti abejotinos reputacijos svetainių, taip užkertamas kelias pasigauti virusą. Ribokite laiką, kurį galima praleisti, žaidžiant įvairius virtualius žaidimus. Net ir pasiuntus vaikams skirtas programėles, stebėkite, ką jūsų atžala veikia, ar tikrai žaidimo turinys yra priimtinas ir panašiai. Norint apsaugoti planšetę nuo įbrėžimų ar netyčinio apgadinimo, įsigykite tvirtą dėklą ir ekrano apsaugą. Mažesni vaikai dažnai apgadina elektronikos prietaisus, todėl apsaugos padės užkirsti tam kelią.

Mobilūs telefonai aktualūs vyresniems vaikams ir paaugliams. Jų naudojimas gali tapti grėsme. Juk daugelis šių prietaisų turi neribotą internetą, naršymo galimybes ir prieigas prie įvairiausių socialinių tinklų ir interneto svetainių. Rinkdami vaikui telefoną, pagalvokite apie GPS funkciją. Tai leidžia nustatyti ją turinčių prietaisų buvimo vietą. Todėl žinosite, kur yra jūsų vaikas. Taip pat rinkitės abonento planus su ribota pinigų suma skambučiams ir žinutėms. Pravartu riboti ir interneto gigabaitus. Tuomet vaikas turės mažiau galimybių naršymui be jūsų žinios. Susitarkite, kad, jums paprašius, paaugliai leis patikrinti naršymo istoriją, programėles, kurias naudoja. Nors tai gali atrodyti kaip skverbimasis į jaunuolio privatumą, tačiau, kuriant atvirumu pagrįstus santykius, galima užkirsti kelią daugeliui potencialių grėsmių.